

СТ А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Христо Петров Добрев, дмн
Ръководител на Катедра по дерматология и венерология,
Медицински Университет – Пловдив
Началник на Клиника по кожни и венерически болести,
УМБАЛ “Св. Георги” - Пловдив

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен ”Доктор”,
област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт,
професионално направление 7.1. Медицина,
докторска програма “Дерматология и венерология”

Автор: д-р Жанета Христова Желязкова-Чераджийска

Форма на докторантурата: редовна

Катедра: Дерматология и венерология, МФ, МУ - Пловдив

Тема: ЕПИДЕМИОЛОГИЧНИ И ИМУНОЛОГИЧНИ АСПЕКТИ ПРИ ПЕМФИГУС

Научен ръководител: Доц. д-р Цветана Абаджиева, дм

Катедра по дерматология и венерология, МФ, МУ - Пловдив

1. Общо представяне на процедурата

Представеният ми комплект материали на електронен носител е в съответствие с процедурата за придобиване на образователна и научна степен “доктор” и научна степен “доктор на науките” в МУ – Пловдив, описана в Правилника за академично развитие в МУ-Пловдив от 2021 год., и включва следните документи:

- Дисертация
- Автореферат
- Списък и копия на научните публикации и съобщения по темата на дисертацията
- Протокол от Катедрен съвет за отчисляване.

Докторантът е приложил 4 публикации.

Документите отговарят на изискванията за изпълнение на процедура по защита на дисертационен труд.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Д-р Жанета Христова Желязкова-Чераджийска е родена на 23.11.1994 г. в гр. Ямбол. През 2019 год. завършва специалност медицина в Медицински университет – гр. Пловдив. От м. април 2020 год. провежда редовна специализация по кожни и венерически болести в Клиника по кожни и венерически болести, УМБАЛ “Св. Георги” – гр. Пловдив и Катедра по дерматология и венерология, МУ – гр. Пловдив. От м.март 2020 год. е зачислена като редовен докторант в Катедра по дерматология и венерология. От м. февруари 2020 год. е назначена като хоноруван асистент по дерматология и венерология към едноименната катедра на МУ – Пловдив. До този момент е съавтор на четири пълнотекстови статии. Участвала е в научни форуми у нас и в чужбина, на някои от които представя клинични случаи и постери – Софийски дерматологични дни 2021 и 2022 год. Има участие в един научен проект. Член е на БЛС, БДД и EADV. Владее български и английски език.

3. Актуалност на тематиката

Дисертационният труд е посветен на някои неразработвани досега у нас аспекти на тежкото заболяване пемфигус – епидемиология (с акцент върху етническата принадлежност), корелация между нивото на антидесмоглеиновите антитела и тежестта на заболяването, взаимодействие между пемфигус и SARS-CoV-2 инфекцията. Данните от направените проучвания биха допринесли за обогатяване на познанията за заболяването. Това прави темата на дисертацията актуална, оригинална и с практическа насоченост.

Поставените задачи са целесъобразни и свързани с целта на дисертационния труд.

4. Познаване на проблема

От направения обширен литературен обзор е видно, че докторантът познава в достатъчна степен проблема.

5. Методика на изследването

В своето дисертационно проучване, докторантът е използвал клинични методи – анамнеза, преглед и оценка на тежестта на заболяването, и лабораторни методи – хистологично изследване, директна имунофлуоресценция и ензимно-свързан имуносорбентен анализ (ELISA). Използваните методи са подходящи за постигане на целта и получаване на адекватен отговор на задачите, поставени за решаване в дисертационния труд.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Представеният за рецензиране дисертационен труд е отпечатан на общо 150 стандартни страници формат А4. Той съдържа следните раздели: съдържание (3 стр.), използвани съкращения (1 стр.), въведение (2 стр.), литературен обзор (50 стр.), цел и задачи (1 стр.), материал и методи (6 стр.), резултати (17 стр.), обсъждане (15 стр.), заключение (2 стр.), изводи (1 стр.), приноси (1 стр.), библиография (29 стр.), списък публикации и участия по темата (2 стр.) и благодарности (1 стр.). Онагледен е с 2 таблици и 35 фигури, в т.ч. клинични фотоси.

Съдържанието отговаря на основния текст. Използваните съкращения са коректно отразени.

Въведението и обзора са написани в достатъчен обем, което показва, че дисертантът има добра осведоменост по разработвания проблем. Обзорът включва няколко раздела – исторически данни, епидемиология, патогенеза и рискови фактори, клинична картина, диагноза, лечение и качество на живот на пациентите.

Целта на дисертационния труд и свързаните с нея задачи са дефинирани ясно и конкретно.

В проучванията, свързани с дисертационния труд, са включени общо 109 пациенти с пемфигус, преминали през Клиниката по кожни и венерически болести за период от 12 години (2010-2022 год.). При всички пациенти е анализирана етническата принадлежност, при 68 пациенти и 70 здрави контроли е оценена експозицията на външни рискови фактори, при 65 пациенти е проучено влиянието на заболяването COVID-19, при 38 болни и 38 контроли са изследвани анти-десмоглеиновите антитела посредством ELISA, при 40 пациенти е определена активността и тежестта на пемфигуса чрез специализирана скала.

Собствените проучвания са представени последователно, описани са прегледно и са онагледени с достатъчен брой таблици, фигури и клинични фотоси.

Епидемиологичното проучване установява, че от пемфигус боледуват предимно пациенти над 40 год. възраст. 75% от болните са българи, 21% - роми и 4% - турци. Докато средната начална възраст при българите е 65 год., то при ромите тя е 45 год., а при турците – 68 год. От появата на първите симптоми до хоспитализацията на пациентите и потвърждаването на диагнозата изминават средно 4 месеца. Не се открива статистически значимо наличие на рискови фактори за възникването на пемфигуса.

Клиничните проучвания показват, че най-чест вариант е пемфигус вулгарис – при 87% от болните. При всички пациенти е проведено лечение с кортикостероиди, които при 60% от тях са комбинирани с цитостатици. При 3 пациенти е приложена терапия с биологичен препарат – rituximab (Mabthera).

При 29% от проучените 65 пациенти с пемфигус е било налице заразяване със SARS-CoV-2 инфекция, която при 63% от тях е овлавяна с домашно лечение. Само при 1 болен е наблюдавано обостряне на пемфигуса след преболеждане от COVID-19.

Изследване на анти-десмоглеинови антитела с помощта на ELISA е проведено при 38 пациенти с пемфигус. При тях успоредно е определена и тежестта на болестния процес с помощта на скала PDAI. Anti-Dsg1 антитела са с положителни нива при 74% от пациентите, а anti-Dsg3 антитела при 77% от пациентите. Тестът е имал чувствителност 84% и специфичност 97%.

Установена е значителна корелация между тежестта на болестта, изразена посредством PDAI, и нивата на анти-десмоглеиновите антитела.

Връзката между етнос и тежест на болестта е изследвана при 40 пациенти. Докато при българите средните стойности на скалата PDAI са 51 точки, то при ромите средната стойност е 92 точки.

В раздела “Обсъждане” дисертантът прави задълбочен анализ на собствените резултати и литературните данни.

В края на изложението са направени 9 извода.

Книгописът съдържа 336 литературни източници, от които 18 на кирилица и 318 на латиница. 46 (14%) от източниците са отпечатани след 2018 год.

Дисертацията е написана на правилен и лесно четим български език.

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Дисертантът е дефинирал общо 7 приноси, които са разпределени както следва: 2 оригинални, 2 оригинални за България и 3 приноса с потвърдителен и теоретичен характер. Всички приноси могат да бъдат приети.

8. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Списъкът на научните трудове свързани с дисертацията включва 4 реални публикации в национални списания, 2 от които са реферирани в Scopus. В 1 от публикациите дисертантът е първи автор.

Броят на представените реални публикации отговаря на изискуемите количествени критерии, заложиени в Правилника за академично развитие на МУ - Пловдив.

9. Лично участие на докторантката

Докторантката е участвала лично в извършването на проучванията, свързани с дисертационния труд и тяхното обобщаване и анализиране.

10. Автореферат

Авторефератът е с общ обем от 47 страници, от които 33 страници текст и 14 страници, съдържащи фигури и таблици. Авторефератът представя в резюме материалът, включен в проекта за дисертационен труд.

11. Критични забележки и препоръки

Дисертантът се е съобразил с отправените препоръки по време на вътрешната защита. Нямам критични бележки и препоръки.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представеният дисертационен труд съдържа научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос и отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и Правилника за академично развитие на МУ – Пловдив.

Дисертационният труд показва, че докторантката д-р Жанета Христова Желязкова-Чераджийска притежава задълбочени теоретични познания и професионални умения по научна специалност “Дерматология и венерология”, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научни изследвания.

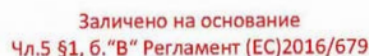
Поради гореизложеното, давам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователна и научна степен “Доктор” на д-р Жанета Христова Желязкова-Чераджийска в докторска програма по “Дерматология и венерология”.

16.11.2023 г.

гр. Пловдив

Рецензент:

(Проф. д-р Христо Добрев, дмн)



Заличено на основание
Чл.5 §1, б. "В" Регламент (ЕС)2016/679

